

Aktiv Pensjonstid

Nr. 4 - 4. kvartal 2004 - 15. årgang

Godt nytt år!

Fra pensjonistforeningens styre ønsker vi med dette et riktig godt nytt år 2005. Det er nesten utrolig hvor fort tiden synes å gå. Dagene, ukene og månedene flyr av sted og vi legger år til vårt liv. Nå ligger enda et år foran oss og venter med alle sine hemmeligheter og opplevelser. Menneskelig sett burde vi være fryktsomme, men det er vi ikke. Vi har En ved vår side som har lovet å være med oss hele veien, slik han har vært det hittil. Hva som enn måtte hende oss i det nye året har vi lov å forvente at Jesus Kristus fremdeles vil være vår trofaste venn og store Frelser.

Det styrker troen å se hva som skjer omkring oss i verden. Det profetiske ord synes å oppfylles. Det vi trodde på og det vi forkynte, noen ganger uten å forstå til fulle, åpnes for oss. Vi ser, hører og forstår etter hvert hvordan en kjærlig himmelsk Far forutsa det som skulle skje.

Nå ser vi klarere enn før, og vi kan med håp se fram mot det som kommer. Vi tror at Jesus kommer snart.

Lykke til, kjære venn. Vær stadig nær Jesus, og du skal få det godt med Gud i det året som kommer.

Johan Elisenberg
(Fung. formann)

Ferdabréf frá Islandi

Av Kåre Kaspersen

Góan daginn! Nå kan det være du leser dette om kvelden, men det er mitt oppriktige ønske at dagen og dagene må være gode for deg. Slik kan det være midt i sykdom, sorg og annet. Vi kan ha et fredet sted, et smuthull der sjelen kan falle til ro. Hvile i trygghet og fred i Guds nåde. Denne hvile ønsker jeg dere alle. Joh 14, 27 Fred etterlater jeg dere, min fred gir jeg dere, ikke den fred som verden gir. La ikke hjertet bli grepet av angst og motløshet.

Vi har nå vært på Island i snart 4 måneder. Tiden farer hurtig av sted for oss også her. Island er ikke noe nytt land for Ellers May og meg. Vår yngste datter Lise bodde her i 12 år, og vi besøkte dem flere ganger. Men nå er de i England og vi er her. Det var overraskende for oss å bli kalt til en oppgave her. Nå er det primært min kone som de var ute etter. Distriktet her hadde et akutt behov for en kasserer, og jeg ble med på lasset. Min kone har fulgt meg i 46 år. Nå var det min tur å følge henne. Så er vi på Island vi to pensjonister, og vi trives. Jeg er heller ikke uten arbeid. Jeg besøker en del og holder sabbatsprekener

Noe må man ha med seg når man skal være borte ett år. Og mye skulle tas vare på før vi kunne reise. Hva skal vi gjøre med hjemmet vårt mens vi er borte? Men det løste seg. To flotte mennesker bor der

i dag. Det var et svar på bønn for begge parter. Hva skulle vi ha med oss og hvordan? Jeg måtte lage nye og høyere lemmer til hengeren vår. Vi skulle reise med fergen «Norøna» fra Bergen 6. juli kl. 15.00. Vi strevde og pakket. Mandag 5. juli fylte vi hengeren. Tidlig, tidlig 6. juli kl. 3.30 startet vi på reisen vår. Sove kunne vi sikkert gjøre på fergen. Så bar det av sted med fullastet henger og bil. Jeg var litt redd da vi skulle ned bakkene på Vestlandet. Om det var fra vår bil eller lastebilen foran, vet jeg ikke. Det luktet svidde bremses eller clutch. Men vi kom i hvert fall fram til Bergen og fergen i god tid. Det var litt vemodig da vi seilte under Sotrabraua og ut leden fra Bergen, og etter hvert forsvant Norge i horisonten.

Om natten var vi innom Shetlandsøyene og Lervick, men utover onsdagen 7. juli fikk vi Færøyene i sikte. De så nakne og forblåste ut. Utrolig at folk slo seg til her, eller så det annerledes ut for 1000 år siden? Her på Island sies det at de av landnåmsmennene som var sjøsyke hoppet av på Færøyene og resten for videre til Island. De mest hardføre dro til Vestmannaøyene. Hovedstaden på Færøyene, Torshavn er en vakker liten by. Det meste av bebyggelsen er moderne. Men de har beholdt et lite hjørne med koselige trange gater og små tjærebredde tømmerhus med torvtak. Det er ikke noe

museum. Det bor folk der. Vi har en stor pen og ny kirke i Torshavn, og ved siden av den ligger en fin menighetsskole. Skolen utgjør en vesentlig del av vårt utdrettede arbeid på Færøyene, og jeg har forstått at skolen er vel ansett. Dessverre traff vi ikke noen av våre søsken der. Det var ferietid.

Etter et par timer på Færøyene gikk ferden videre. Vi var velsignet med fint vær hele veien. Tidlig torsdag morgen fikk vi landkjenning med Øst-Island. Landskapet og fjordene her er så annerledes enn i Norge. Det første som slår en er mangelen på trær, men grønt er det. Fra fjorden skrår terrenget oppover til topps, og der oppe ser det ut som om alt er planert. Fjellet er mer som et platå. Man kan ikke snakke så mye om blåne etter blåne her. Nå er det selvfølgelig noe forskjell på landskaper her også. I nord og nordvest finnes det nesten et alpelandskap.

Fergen la til i Sey_isfjör_ur kl. 8, men vi kom ikke videre før kl. 12. Tollen var grei bortsett fra at vi måtte betale 1000 norske kroner for å kunne fylle diesel i 4 uker. Dieselen er billig i kjøp, men utlendinger må betale dyrt i avgifter. Spesielt blir det dyrt om du ikke kjører svært mye. Nå skulle vi prøve oss på islandske veier med tung bil og tung henger. Bilen lå godt nedpå. Den er lav fra før og det var ikke mye klaring til bakken. Veiene her er et kapitel for seg selv. Der de er gode, er de veldig gode og der de er dårlige, er de veldig dårlige. Når vi kom til slike steder, hadde jeg rent vondt når jeg hørte terrenget skure bilen på undersiden. Heldigvis er disse vegstykkene blitt kortere og kortere. For det meste var det god asfaltvei. Vi kunne holde ganske god fart. Her kjører man i 90 på landevei. Og vi måtte kjøre det vi kunne, vi hadde 700 km

Flateyri. Her omkom 19 mennesker ved et snøras som gikk like bak kirken

foran oss. Tro ikke at Island er et lite land. Vi måtte være i Reykjavik samme kveld, for neste morgen skulle Ellen Mays bror, Svein med kone komme fra USA. Vi ankom Reykjavik ca kl. 21. Søndag skulle vi reise sammen rundt Island for å ende opp i Nordvestfjordene til et slektsstevne. Men det er en historie for seg selv.

Vi har det bra her, vi har hyggelige mennesker rundt oss, og vi bor i en liten leilighet med kjøkken/stue og to soverom. Den var noe tom da vi kom, men vi har fått den møblert og vi synes vi har det greit. Det er behagelig med godt oppvarmet hus. Hele byen er varmet opp med det kokende vannet som kommer opp av jorden heromkring, og prisen er rimelig. Dette er et helt nytt boligområde i utkanten av byen. Alt var ikke helt i orden da vi kom, det er ennå litt som står igjen, men det kommer nok. En del av våre nye landsmenn er litt spesielle etter hva vi er vant til. Man kan kanskje si det på denne måten: «Kommer jeg ikke i dag, kommer jeg kanskje neste uke hvis . . .» Fra tid til annen har vi måttet vente noen uker, men det kommer nok . . .

Ellen May holder seg til tallene, og det er nok å gjøre. Jeg holder blant annet gudstjenester, men siden jeg ikke kan islandsk er jeg avhengig av tolk. Noen ganger kan jeg snakke norsk, andre ganger blir det engelsk. Det er hyggelig å treffe søsken her. De er vennlige og hyggelige å snakke med. Kan ingen av oss hverandres språk, går det likevel på et slags vis. Islandsk og norsk/nynorsk har en del felles. Når vi besøker en menighet om s a b b a t e n , behøver vi ikke å tenke på middag den dagen. Gudstjenesten avsluttes vanligvis med et felles måltid i kirken før man skilles. Dette

En gammel prestegård. Det er lite å se av disse gamle husa.

er med til å binde søsken sammen og også mulige besøkende. Her er rundt 400 medlemmer fordelt på 5 menigheter og en gruppe. Det er enda en SDA menighet her som står utenfor fellesskapet av grunner jeg ikke skal komme inn på. Dette vil nok endre seg over litt tid og medlemsmassen vil øke med ca 70.

Island, navnet lyder ikke særlig godt klimatisk. Men det er ikke mye is her. I hvert fall ikke der folk bor. Men det må sies at store deler av Island er dekket med isbreer, jøkler. Og fra disse fosser vannet i elvene. Vannet er blågrått av slammet som følger med. En av vulkanene i Vatnajökull har jo nylig rørt på seg, men det var kortvarig og skapte heldigvis ikke store problemer. Men det føles spesielt å

ha de voldsomme naturkreftene så nært innpå livet. På grunn av jøklene kunne man nok kalle landet Island, men navnet kan ha en annen årsak, forteller Bjørgvin Snorrasson meg. Rømlingene fra Norge var ikke de første på Island. Her var flere grupper med irske munkar. Og ut fra irsk kan navnet være Isuland eller Jesu land. Klimatisk minner Island meg om

Helgeland. Det vil si, vintrene er vel mildere her, selv om vi ikke vet hvordan kommende vinter vil arte seg.

Men de som fór hit på 1000-tallet laget ikke noe Jesu land. Stridbare var de. Islendingen har nok fortsatt noe av dette.

Til tider kan det komme godt med. Men her fløt det mye blod til å begynne med. Dette bidro kanskje til at islendingene så behov av et mer samlende styre. Island har verdens eldste nasjonalforsamling, Alltinget. Den ble til allerede på tusentallet. Stedet der de kom sammen heter Tingvellir. Det er en vakker naturformasjon noen mil fra Reykjavik. Stedet hører med til de kjente turiststedene sammen med Geysir, Gullfoss og Den Blå Lagune. Det siste er et badested mellom Reykjavik og flyplassen. Her henter man opp hett vann. Det er så fullt av mineraler at det ikke kunne sendes på nettet til Reykjavik. Ved varmevekslere varmet man opp friskt vann, og slapp borevannet ut i naturen. Stedet ble etterhvert populært som bade-

Slekt skal følge slekters gang

Rasmus Olsen er en sprek pensjonist på 103 år. Han er bosatt på Adventkirkens Eldresenter, Noedås ved Bergen. Han er stolt over å ha fått besøk av det yngste skuddet på det gamle slektstreet.

Rasmus' datter Ruth giftet seg med Leif Jakobsen som ble far til Terje. Som ung predikant ble Terje kalt til å arbeide i Sverige og der giftet han seg med Vivian Lundstrøm. De fikk bla. sønnen Joakim. Familien flyttet etter noen år til Norge og her fant Joakim sin norske brud Silja, datter til Marion og Per Ole Elisenberg. Silja og Joakim har fått sønnen Niclas som her sitter trygt på sin norske tippoldefars fang.

Vi ønsker Niclas velkommen inn i en

Bildet er tatt 18. mai 2004, på Rasmus' 103-års dag. Tippoldebarnet Niclas Jacobsen er ca. en mnd på bildet.

gammel slekt med solide aner både fra Sverige og Norge.

Johann Elisenberg, norsk oldefar

sted og er fint utbygget. Det viser seg at mineralene i vannet sammren med algeveksten er gunstig for huden. Det blir til og med laget hudpleiemidler med grunnlag i dette. Her kan du bade ute i godt varmt saltvann midt på vinteren. Men det er litt kalt på toppen.

Norge har mye å takke islendingene for. De tok vare på historien vår. De fleste har vel lest Snorres sagaer, eller Heimskringla. Island ligger langt vest der ute i havet. Men tro ikke at de var uopplyste. Her fulgte man godt med i det som skjedde ute i verden på den tiden. Slik er det den dag i dag. Islendingene er et lesende folk, og de har en rik litteratur. Jeg fikk en bokkatalog i posten i dag. Den er nesten 1 cm tykk. Bokhandlerne håper nok på godt julesalg.

Levestandarden her er like høy som i

Norge. Men lønningene er lavere. Folk kan ha både en og to ekstra jobber for å greie sine utgifter. Skal du se de siste motene, kan du finne dem her. Vareutvalget er stort, og det er et større utvalg for vegetarer her enn i Norge. Prisnivået ligger høyere enn i Norge, men det er billigere å kjøpe bil her. Staten er ikke fullt så grådig. Og mange elsker firehjulstrekkere. Til tider gode å ha. Her ser du også noe jeg kaller «monsterbiler». Det er store spesialbygde utgaver av kjente bilmerker som gynger av sted på enorme ballongdekk. Kjekt å ha når man skal forsere elver, isbreer og ulendt terreng.

Vel, dette var noen ord og inntrykk fra oss her på Island. Må Gud signe dere alle. Uansett hvor vi er her på kloden, er vi like nær vår Gud. Og det er godt.

Vi fortsetter her den fornøyelige
artikkelen av Esther Gjertsen om

Barndommens salmer

Den femøringen jeg snek ut av skuffen, der min mor oppbevarte sine husholdningspenger, for å kjøpe meg et herlig kremmerhus med blandadrops, var skytsengelen også vitne til og skrev sikkert behørig opp. Jeg led i årevis samvittighetens kvaler over mine uoppgjorte synder. Ikke fordi jeg var et fromt og rettskaffent barn, men i gru over at dersom jeg døde før mine synder var bekjent, ville jeg gå fortapt. Selv en kjedelig himmel var millioner ganger bedre enn fortapelsen.

En viktig sang for å holde meg på den smale sti var derfor:

*«Vær forsiktig lille øye hva du ser,
vær forsiktig lille øye hva du ser,
du har en Fader over der,
som ser ned på jorden her,
vær forsiktig lille øye hva du ser.»*

Disse formaningene ble gjentatt vers etter vers, om «lille øre hva du hørte, lille munn hva du sier, lille hånd hva du gjør,» og enda flere varianter. Gud så og hørte alt, dessuten var skytsengelen en like stor sladrehanke som min eldre søster.

Samvær med den menigheten vi tilhørte var hyppig. Ofte kom vi sammen med andre medlemmer eller «søsken» for å synges Zions sanger.

På netthinnen står ennå et barndomsbilde: min mor håndterer orglet samtidig som hun synger duett med min far. Etter sigende skulle min far ha hatt en vidunderlig sangstemme i sin ungdom, men en alvorlig lungebetennelse, som nesten fratok ham livet og i alle fall sangstemmen, hadde redusert denne til å lyde omtrent som rockestjernen Rod Stewart. Den var sprukket og hes, men likevel betagende når han med inderlighet sang:

*«Når solen slutter dagens gang og lyset
vinger får,
da synger jeg min aftensang, mens tanken
vide går.»*

Også denne sangen uttrykte himmel-lengselen, og drømmen om herligheten der oppe i skyene ble forsterket når vi i gylne solnedganger vandret hjem etter slike sammenkomster.

Menighetsutflukter med mye sang og musikk var også en del av min barndom. Hele menigheten dro ut, ofte med båt, for å synges, forkynne og hygge seg i nære venners selskap. Jeg ser for meg store firkantede kakebokser, fylt til randen med smørbrød med sild og egg, karbonader og annet snadder liggende i sirlige rader, og med smørpapir mellom lagene.

Når vi etter en lang og solfylt dag dro hjemover med sangen: «Jeg er en seiler på livets hav, på tidens skiftende bølge» og det siste verset «La ankeret falle, jeg er i havn» ble sunget akkurat idet båten klapet til kai, og du dødstrett og mett på opplevelser, kaker og lunken bringebærsaft vaklet hjem til din trygge seng, ja, så var dette en forsmak på himmelen. Endelig var vi hjemme!

En annen opplevelse knyttet til sang, som jeg nok opplevde som pinlig, særlig etter hvert som jeg ble større, var menighetens avskjed på stasjonen når vi flyttet til et nytt sted. Pastorer i menigheten ble ofte forflyttet, og reisen skjedde som oftest med tog. Hele menigheten møtte da opp på perrongen for å si farvel, og da sang de alltid «Gud vær med oss til vi ses igjen». Håpet var at neste møte ville finne sted i himmelen. Redselen for at noen av klassekameratene mine, eller venner som ikke tilhørte menigheten, og som ikke assosierte meg med slike fromme

omgangsfeller, skulle være vitne til disse avskjedsscenerne hang som en mulig trussel over begivenheten. Den redselen er borte nå, og ofte når jeg legger ut på en lengre togreise hører jeg et fjernt ekko av sangene og tenker med vemod på alle de som nå er skygger og borte.

Det var en sang jeg var særlig opptatt av, fordi melodien var så vakker og fordi historien bak den var så sørgelig. Den begynte med ordene «Når freden som floden omskyller min sjel» og koret eller refrenget lød: »Alt er vel, alt er vel med min sjel».

Tekstforfatteren var en mann, faktisk en prest, tror jeg, som mistet hele sin familie, kone og barn, i et skipsforlis. Helt alene, ribbet for alt som hadde betydning i livet, kunne han likevel si: «Det er vel, alt er vel med min sjel.» Som barn kunne jeg absolutt ikke begripe at noen som hadde mistet så mye kunne skrive noe slikt. Han kunne umulig ha vært glad nok i familien sin. *Forts. s. 8*

Slik ble jeg adventist

Av Øivind Gjertsen

Det skjuler seg mange livserfaringer i enhver adventistforsamling. Søsken er kommet inn i menigheten med forskjellig bakgrunn. Noen har tilhørt menigheten siden fødselen og har «fartstid» fra barne-sabbatsskole og ungdomslag, fra menighetsskole og Onsrud/TVS. Andre kom inn i menigheten ved lesning av vår litteratur eller på grunn av et menighetsmedlems liv og vitnesbyrd. Det fins mange veier til samfunn med Gud og mange spennende og inspirerende livshistorier. Denne gang stanser vi opp ved Grethe Fuglestad og hennes liv.

Grethe Fuglestad bor i dag i Sandnes ved Stavanger og er gift med litteraturevangelisten og litteraturlederen Odd

Fuglestad. Sammen har de en stor barneflokk og flere fosterbarn. De er aktive adventister og gjør en stor innsats for Guds sak der de bor.

Grethe kom inn i menigheten som ung. Det var Thorvald Thorgersen som la grunnlaget for Grethes interesse for adventismen. Jeg kjente Thorgersen fra menigheten i Bergen. Han gikk under tilnavnet «kostemannen». Dette tilnavnet fikk han fordi han livnærte seg ved koste-produksjon. Han var meget ivrig når det gjaldt utbredelse av innbydelsler til brevs-kolen og innbydelsler til offentlige møter. Alle ungene i hans nabolag var med og støttet ham. De gikk fra postkasse til post-kasse med våre innbydelsler. Grethe var en

Et nytt møte med sangen i voksen alder, sunget på tekstens originalspråk, engelsk, har gitt meg innsikt i sangens dypere dimensjoner. På tross av smertepap, lidelse, forbitrelse og sinne over de slag og sår livet gir en, går det an å bevare sin sjels integritet. Dette er imidlertid ikke noe man får gratis. Det er en Jakobskamp, der man kommer ut av kampen, forslått, men likevel oppreist og med seier over hat, hevntanker, bitterhet og misunnelse, og viktigst av alt, med evnen til å tilgi i behold.

Jeg nærmer meg slutten på vandringen gjennom barndommens salmer og åndelige sanger. I minnene fins det mange flere, noen deilige og noen triste, noen kanskje bitre, nei la meg heller si vemodige, bit-

terhet er slikt stygt ord. Jeg har skrevet ned disse minnene fordi jeg tror mennesker har behov for å finne svar på hvem vi er, og hvorfor vi er blitt de vi ble. Jeg tror barndommen og de opplevelser den ga er bestemmende, både for den senere kurs i livet og for at man ble den man ble. Jeg har skrevet ned sangene etter hukommelsen, uten å etterprøve om de er riktig sitert. Det er slik jeg husker dem, slik jeg opplevde og tolket dem i mitt barnesinn.

Noen husker en lykkelig barndom, noen en vond. Min barndom var i det store og hele god, men sorgløs var den ikke. Alle opplevelser, store og små, gode og vonde, er tråder i en vev som er mitt liv. Jeg vil gjerne dele disse opplevelsene med alle som betyr noe for meg.

av disse. Som ung småpike fattet hun interesse for innholdet i invitasjonene. Og da pastor T. S. Valen hadde virksomhet i Bergen, assistert av Alf Ulland, begynte Grethe å gå på møtene. 16 år gammel ble hun døpt og tatt opp i menigheten. I de dager hadde vi 6 dagers skole og det var ofte vanskelig å få fri om sabbaten, men Grethe lyktes i dette fordi hun var fast bestemt på å holde Herrens sabbat. Arbeid på Skogli helse- og rehabiliteringssenter og arbeidsopphold ved adventistinstitusjonen Stanborough i England fulgte etter hvert.

Grethe hadde en drøm om å bli jordmor. Hun drømte også om å bli misjonær i Afrika, ikke ulikt mange andre unge adventister. Da hun søkte studieplass ved Haukeland Universitetssykehus fikk hun avslag. Hun hadde ikke fullført videregående skole. 18 år gammel giftet hun seg med Odd Fuglestad fra Sandnes. En stor barneflokk kom til, supplert med flere fosterbarn, og Grethe fikk nok å henge fingrene i. Men drømmen om en helsefaglig høyskoleeksamen levde videre. Da måtte hun skaffe seg studiekompetanse ved å ta fag i videregående skole. De forskjellige eksamener avla hun etter hvert, kanskje særlig støttet av datteren Anne Irene. Det kostet å få det til, men i enkel gudstro holdt hun ut. Det inspirerende er at mor og datter begge to fikk eksamen fra høgskolen og ble sykepleiere. Mor var blitt godt voksen (50 års milepelen var

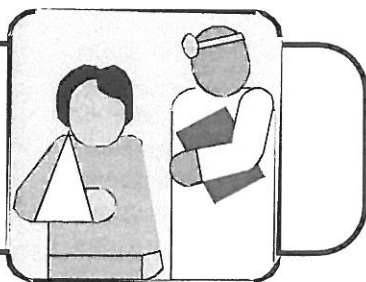
Grethe Fuglestad og hennes mann Odd.

passert). Grethe kom ikke til Afrika, men i dag utøver hun sitt yrke ved et sykehjem på Klepp på Jæren. De gamle på sykehjemmet nyter godt av den pleie et reflektert Guds barn med stor livserfaring gir dem.

Hjemmet til Grethe og Odd Fuglestad bærer preg av at her bor det en troende familie. Bønn og bibelstudium preger hjemmet, og den store barneflokken blir oppdratt slik Herren ønsker det. Vi ønsker dem alle Guds signing, både i yrke og hjem og ikke minst i det arbeid denne familien gjør for Guds sak.

Helsehjørnet

Av lege Ann Cathrin Reichelt
Lommelegen a/s

Alzheimer

Å behandle endret adferd

I de tidligste stadier av Alzheimer, er den aller viktigste "behandlingen" tilrettelegging av omgivelsene, slik at den syke har det stabilt, trygt, praktisk og ikke minst forutsigbart rundt seg.

Den viktigste behandlingen er trygghet og stabilitet.

I tidlige stadier av Alzheimers sykdom kan personen gradvis endre personligheten i en uvant retning: irritabilitet, engstelse, nedstemthet er vanlige symptomer. (Men det er viktig å huske på at slett ikke alle pasienter med Alzheimer får slike symptomer!)

Etter hvert som sykdommen utvikler seg, kan de adferdsmessige symptomene forverres. Søvnvansker, vrangforestillinger, hallusinasjoner kan komme til. I tillegg er det vanlig at Alzheimerpasienten gjør enkelte handlinger om og om igjen, slik som å sjekke låsen, fikle med tekniske innretninger, rive istykker papir eller stoff.

Det kan være åpenbart for dem som er rundt at pasienten føler seg urolig og utilpass. Personen kan vandre rundt i rom-

met, eller vandre tilsynelatende formålsløst av gårde på lange turer.

Slik har mor aldri snakket tidligere...

Noen Alzheimerpasienter kan også få et endret og mer aggressivt språk. Banning, og skjelsord og truende måter å snakke på kan være uvant og skremmende for de nærmeste.

Når man tenker på det, er det ikke så rart at uro og utilpasshet er vanlig hos Alzheimerpasienter. For dem er verden blitt et forvirrende sted, og de kan føle utmattelse og angst når de ikke greier å få fornuft ut av virkeligheten! Derfor er den aller viktigste "behandlingen" tilrettelegging av omgivelsene, slik at personen med Alzheimer har det stabilt, trygt, praktisk og ikke minst forutsigbart rundt seg.

Endring = forvirring

Forvirring og aggressiv/irritabel adferd blir ofte verre når noe i omgivelsene endres, slik som flytting fra et rom til et annet, eller til et nytt sted eller bytte av omsorgsperson.

Også de pårørende trenger behandling!

For de pårørende kan det være en svært slitsom og vond opplevelse å se en de er glad i forandre seg, og det å stadig måtte passe på kan være utmattende. De pårørende kan føle seg sinte, frustrerte, oppgitte, fulle av sorg.

De pårørende har derfor ofte et stort behov for informasjon etter hvert som sykdommen forverres, og noen de kan spørre når de trenger hjelp. Pårørende er ofte plaget med dårlig samvittighet over ikke å strekke til, eller ikke strekke seg langt nok. Da kan det være nyttig å få støtte hos og diskutere med helsepersonell når det er riktig å sette inn tiltak som hjemmesykepleier, dagsenter, avlasting på sykehjem. Og når er det riktig å sette med full pleie på institusjon?

Behandling av uro.

Først er det viktig å finne ut om uroen har noen bestemt årsak man kan gjøre noe med.

For eksempel kan eksemmer, urinveisinfeksjoner og smerter som pasienten ikke klarer å gjøre rede for, gjøre at personen reagerer med urolig og irritabel adferd. Et høreapparat eller et par briller som ikke virker bra nok, kan bidra til å gjøre Alzheimerpasienten ytterligere forvirret og urolig. Man må etterstrebe rolige pmgivelser og trygghet rundt den urolige pasienten.

Medisiner mot uro.

Dersom legen finner det nødvendig med medisinsk behandling av uroen, kan disse medisinene være aktuelle:

Antidepressive midler uro, irritabilitet og nedstemthet. Angsthemmende medisiner for rastløshet, uro og engstelse. Antipsykotiske medisiner mot hallusinasjoner, vrangforestillinger, aggressiv eller fientlig adferd. Beroligende midler mot søvnvansker og uro om kvelden.

Viktig å medisinere forsiktig

Alzheimers sykdom gjør at personer som rammes er ekstra utsatt for bivirkninger av medisiner, og det er alltid svært viktig å medisinere forsiktig og se ekstra godt etter mulige bivirkninger og vekselvirkninger mellom medisinene.

Hvordan Adventbudskapet kom til oss

Av Inga Elisa Løvoll

På gården Løvoll i Eidsdal på Sunmøre er jeg født og vokst opp. Det pleide å være kaldt og mye snødrev om vinteren hos oss, og det hadde sine vanskeligheter å få meg inn i verden, har jeg hørt. Det var i begynnelsen av januar 1913. Vi var fire søsken, to gutter og to jenter.

Foreldrene våre var høykirkelige. Av og til fikk vi være med i kirken før vi var voksne. Det var ikke kirke i hjembygda vår. Vi måtte enten til Nordal eller Geiranger. I Nordal var det kirke. Enten måtte vi i båt eller gå en sti over fjellet. Til Geiranger var det bare en sti over fjellet. Nå er det fin bilvei til begge steder.

En mann fra hjembygda vår var reist til Amerika. Der ble han kjent med adventistenes tro og lære. Han sendte et blad som hette Evangeliets Sendebud til våre besteforeldre. Bladet var utgitt av adventistenes.

Vår eldste bror Leonhard leste høyt for våre besteforeldre av dette bladet. Han fikk tuberkulose og reiste til sanatorium ved Molde. I Molde hadde pastor T. S. Valen virksomhet og Leonhard gikk på møtene. Han ble døpt av pastor Valen og kom hjem som adventist.

Det ble en del diskusjoner mellom far og Leonhard, som jeg hørte på, og jeg fikk den overbevisning at min bror hadde rett. Men jeg var ikke ferdig til å ta imot det, og leve etter det, da. Jeg gikk og hadde det ondt inne i meg. Det syntes

vanskelig å ta skrittet og følge Jesus.

En fredag da jeg var oppe i annen etasje ble jeg stående og tenke. Jeg så meg selv utsette avgjørelsen gang på gang, så at når jeg ble gammel var jeg enda ikke helt på Guds vei. Gud kalte på meg. Jeg vil begynne nå, tenkte jeg. Jeg skiftet klær og gikk ned til mor. "Skal du nokon stad", spurte hun. "Nei, jeg vil begynne å holde sabbaten", sa jeg. Da begynte mor å gråte: "No har Leonhard begynte med det og no begynner du og", sa ho, og var ikke glad for det. Men senere fikk hun den forståelsen at det ikke var så ille likevel, og sa at hun var glad for at "dokker vil fylgje dokkar Frelsar", som ho uttrykte det.

Ut på sommeren samme år døde Leonhard vår eldste bror. Da begynte vår yngste bror Petter å holde sabbaten. Vi ble døpt og opptatt i Ålesund menighet. Petter ble døpt før meg fordi jeg var bortreist da han ble døpt. Jeg har ofte sviktet og feilet og falt, men Gud har ikke sviktet. Jeg undres over Guds store kjærlighet, tålmodighet og langmodighet med meg. "Jeg har en venn som har gitt sitt liv for at jeg skal få leve." Guds ord er heller ikke bundet.

Om fjellet er høyt og dalen trong – ditt ord heve då sitt gjenge", som det står i en av våre fedrelandssanger. Den som holder ut inntil enden skal bli frelst, står det. Herren hjelper oss til det. Han er trofast.

God godt nytt år!

På besøk til Det Norske Bibelselskap

Av Rolf H. Kvinge

Styret for Pensjonistforeningen vedtok den 17. november å bevilge kr. 10.000 som en gave til Det Norske Bibelselskap. Adventistsamfunnet har gjennom årene ment at Bibelselskapene rundt om i verden utfører et stort og viktig arbeid ved trykking og utbredelse av Guds Ord. Av den grunn har vår menighet med jevne mellomrom støttet Det Norske Bibelselskap. Pensjonistforeningen har tidligere år gitt gaver til denne viktige virksomheten, og fant det også i år mulig å bevilge en gave.

Undertegnede ble bedt om å besøke Bibelselskapet som holder til på Majorstuen i Oslo og overrekke gaven personlig. Over telefon bad jeg om å få møte generalsekretæren for Bibelselskapet, og den 6. desember møtte jeg Gunnleik Seierstad på hans kontor hvor vi ble sittende i ca en time og tale om Bibelselskapets virksomhet og andre nærliggende ting. Gaven ble virkelig satt pris på. Det kom nokså kontant fra Seierstad at «dere adventister har et stort hjerte for bibelsaken og er rundhåndet med deres gaver,» og jeg ble bedt om å takke styret og hele foreningen så hjertelig.

Seierstad vil den 1. februar 2005 gå av med pensjon. I hans sted er Stein Mydske

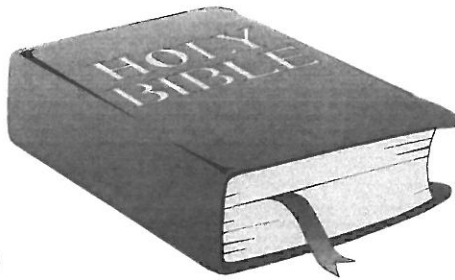
ansatt som ny generalsekretær. Mydske har de siste seks årene virket som spesialkonsulent for De Forente Bibelselskaper (United Bible Societies) i Europaregionen. Han har vært ansatt i Bibelselskapet siden høsten 1986 og har tidligere hatt stillinger som bibelmisjonsleder og forlagsleder. I forbindelse med utnev-

nelsen sier Mydske blant annet: «Jeg ønsker at

Bibelselskapet fortsatt skal oppfattes som en samlende organisasjon for alle kirkesamfunn og kristelige organisasjoner i Norge. Guds Ord

står vi sammen om på tvers av de vanlige kirkegrenser.» Videre kunne

Seierstad fortelle at Bibelselskapet til sommeren flytter ned i sentrum av Oslo. Dette er like ved Frelsesarmeens hovedkvarter og i nærheten av Akersgaten 74. «Demed kan Selskapet fortsatt ha god kontakt med adventistene,» sa Seierstad «Jeg har besøkt foreningen deres tidligere og vil gjerne komme på besøk igjen. Det var ikke minst i Syd-Amerika at jeg lærte å sette pris på adventfolket og selv om jeg ikke er generalsekretær lenger, håper jeg likevel at dere kan bruke meg til noen foredrag.» «Det tror jeg absolutt,» var mitt svar og takket for et hyggelig og interessant møte.

Agda Hansen

in memoriam

Av Rolf H. Kvinge

Agda Hansen, Betel menighet, Oslo døde på Odense Sykehus, Danmark, 13. november, 79 år gammel. Agda Hansen var født i True ved Hobro i Danmark. Hun var den eldste av fem søsken, «om etter å ha flyttet noen ganger, vokste opp på Ulbækhoved i Vejle. Hun begynte sitt arbeid innenfor økonomi i revisjonsfirmaet Nic Jørgensen i Ribe. Deretter begynte de nærmere 50 års tjeneste i Adventistsamfunnet, først ved Dansk Bogforlag, deretter ble hun kalt til kontorarbeid i Vestnordisk Union i Oslo. En tid senere kom hun tilbake til Vejle fjord skole, for så igjen å ta fatt i Oslo, hvor hun endte sin aktive arbeidskarriere som økonomisjef i Adventistsamfunnets Vestnordisk Union.

Selv om Agda Hansens liv var fylt med tall, utviklet hun en sjelden evne til å omgås mennesker. Hun eide evnen til å lytte, og mange søkte hennes råd og veiledning. I en av sine

mange sitatbøker hadde hun skrevet: «Venner som fostrer vennskap, opplever kjærlighet.» Dette praktiserte hun, både i sitt daglige arbeid ved unionskontoret, og ikke minst gjennom menighetslivet i Betel, Oslo. I flere perioder virket hun som en av forstanderne for denne menigheten, som hun var så opptatt av.

De siste årene slet Agda med sykdom. Under sin fem måneders lange opphold på Ullevål sykehus kunne personalet fortelle at de aldri hadde hatt en mer vennlig og samarbeidsvillig pasient enn Agda.. Før hun reiste tilbake til Danmark, holdt avdelingen på Ullevål avskjedsfest for henne.

Agda ble gravlagt fra Vejle fjord Adventkirke den 19. november under stor deltagelse. Pastor Kaj Pedersen og Walter Hartmann forrettet. Undertegnede brakte på vegne av Den Norske Union en siste hilsen med takk for trofast tjeneste i Norge. Fred over Agda Hansens minne.

Herrens bøn

Af Hans Jørgen Schantz

VOR FADER..."

Under Jesu gerning her på Jorden kom hans menneskelighed ofte til udtryk ved, at han kunne blive træt. Hans omgangskreds bemærkede, at han da gik afsides og bad og styrket med ny kraft kom tilbage.

Ved en vis lejlighed sagde en discipel, som bemærkede dette, til ham:

«Herre, lær os at bede...» 1) Han lærte disciplene mønsterbønnen «Fader Vor».

Hensigten med denne bøn var ikke, at den altid skulle rumme disse vendinger og ord, men at den rigtige bøn i indhold og form skulle huse disse tanker. Jesus gjorde megen brug af den frie bøn.

Indledningen «Vor Fader» må ikke virke formelt som overskriften på et forretningsbrev. Det præludeium «Vor Fader"» skal så intenst præge den bedende, at han trænger gennem herlighedsskyen, som ligger omkring Guds fødder og ser ind i hans kærlige ansigt. Idet han gør dette glemmer han sig selv. Dette er den fineste form for bøn.

Den bedende er på forhånd klar over sine ønsker og behov og har tillid til, at disse vil blive opfyldt. Når han bruger udtrykket «Fader» er det et ord, som alle fædre holder af. Det har i sig en herlig klang af afkom og kærlighed og glæder Gud Fader.

Vi er alle Guds slægt. 2) Vi tilhører ham, og han har givet os livet. Vi er skabt

i hans billede og er til stadighed genstand for hans kærlighed.

Der er imidlertid også et andet faderforhold, som ikke er universelt men vigtigt og et resultat af en åndelig fødsel. Det er beskrevet således: «Men alle dem, som tog imod ham, gav han ret til at blive Guds børn, dem, der tror på hans navn...»

3)

Gennem skaberen, Jesus Kristus, er vi sønner og døtre af Gud. Dette sker gennem tro, og det giver os ret til at råbe: «Abba Fader!» 4), der betyder kære Fader.

Det er stort, at vi kan kalde den evige Gud for Fader. Dette ord rummer alle nationer, racer og klasser. Der er ikke nogen bestemt gruppe, som alene har krav på ham. Hans faderforhold og kærlighed omfatter alle.

Dette forhold til ham forpligter. Gennem vore liv skal vi kaste glans over dette udtryk «Fader». Det må vise sig i kærlighed til ham og medmennesket og i villig lydighed og en moralsk handlemåde som er i overensstemmelse med de himmelske idealer.

Lad os indordne vore liv under dette fadernavn, som er vejen til lykke, frihed og frelse.

Vi beder sammen: «Vor Fader, hjælp mig i kraft af din nåde og kærlighed til i mine tanker, ord og gerninger at ære dette herlige fadernavn. Amen.»

Henvisninger

1) Luk. 11, 1. 2) Apg. 17, 28. 3) Joh. 1, 12. 4) Rom. 8, 15.

Å R E T S S Y K L U S

*Det virker trist når lyse dager gråner
og løvet vakkende mot jorden faller.
Når solen vender seg mot andre blåner
og kalde hvin igjennom luften hjaller.
Når frostens jerngrep ingen dråper skåner.*

*Det føles sårt når svarte grener spriker
og bukker seg som om de er i nød.
Når golde marker etter næring skriker
og vakre blomster segner mot sin død.
En nyfødt vinter grådig seg beriker.*

*Det kjennes godt i vinterkveldens stillhet
når lette fnugg av snø gjør sin entré,
ja, former nakne trær til edel mildhet,
erkjenner at kong Vinter har trådt ned.
Skjønt kappens skjørhet vitner om hans ringhet.*

*Det kjennes friskt når vinterstormen raser
og vekker opp til dans den dovnne snø.
Den slynges villt mot andre fjerne baser
hvor nye vindkast rastløst står i kø
for straks å hvirvles rundt som i ekstaser.*

*Det vekker håp når solens Amors piler
får tenne flammer, gjøre jorden kåt.
Får kjenne blodet gjennom kroppen iler,
se frosne tapper endre seg til gråt,
- at treets knopper ikke lengre hviler.*

*Jeg hører bekken klukker mellom trærne.
Små lette fugler jubler ut sin sang.
Kan se at vinteren i hast vil miste klærne,
mens som'ren våkner i dens myke fang, -
Der, langt i vest, ser jeg en bleknet stjerne.*

*Jeg løfter hendene mot Ham som engang kommer.
Til Ham som er vår redningsmann, vår Gud.
Til Ham som er allmektig – nådig dommer,
som ikler oss rettferdighetens skrud,
som skjenker oss en evig gledens sommer.*

Hagny Guleng Rodal

Om å besøke søsken

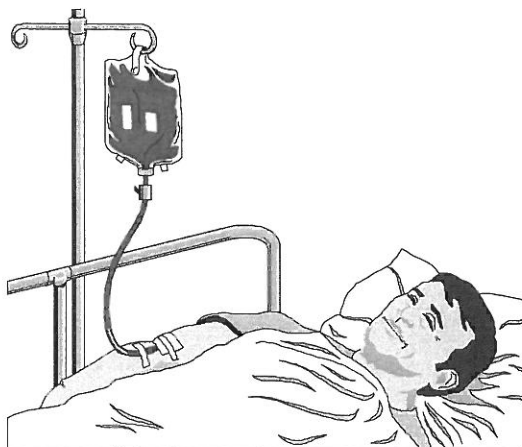
Av Ingvald Emil Seglem

Den lille hendelsen jeg nå skal fortelle handler om noe som jeg gjør alt for sjelden. Opplevelsen var så fin at jeg vil dele den med Aps lesere. Kanskje den kan inspirere flere av oss.

Jeg og kona var nettopp på Vestlandet. Vi bodde hos venner. Mannen i huset spurte om han og jeg skulle dra på besøk til en gammel dame i menigheten som også jeg kjente? «Jeg burde ha vært der for lenge siden,» sukket han. Sabbats ettermiddag, rett før vi skulle gå, ringte han og fant ut at vedkommende vi skulle besøke var havnet på sykehuset dagen før. Vi skyndte oss dit.

Den gleden pasienten og pårørende som var der viste oss, spesielt min venn, var overveldende -- den skapte ettertanke. Nevøen; han som satt der, spratt opp og overlot plassen til oss. Det var tydelig at hun hadde fortalt om sitt savn -- at hun lengtet etter besøk fra menigheten. Øynene hennes fulgte min venn med kjærlighet. Hun betrodde oss at hun var redd det var noe galt. Men nå var alt bra. Takknemmeligheten lyste av henne. Min venn ble selvfølgelig rørt og pustet lettet og glad over at han hadde tatt seg tid til besøket.

Trass sine 92 år var damen åndsfrisk som få. På spørsmål om hun husket meg ble hun nesten fornærmet -- selv om det var syv år siden sist vi møttes. «Du skrev

jo nettopp i AP,» ytret hun. Videre viste hun bekymring for utviklingen i menigheten som jeg hadde skrevet om. Akkurat da var jeg lei meg for det jeg hadde trukket frem der -- hun skulle ikke bekymre seg for sånt i sin alder. Hun elsker søsken og menigheten. Samtalen kom fort over på noe mer positivt. Det er mye å glede seg over. Tilliten til Jesus var fortsatt levende, bekjente hun.

På hjemveien takket vi Gud for det vi hadde fått oppleve, og inspirert som vi var gjorde vi unna et nytt, kort besøk til en gammel dame. Hun ble også kjempeglad. Etterpå undret vi oss over hvorfor vi er så trege til å gå på besøk når all erfaring tilsier glede og fred etterpå som reaksjon. - Hilser med Gal.6,10.

ESKILD HANSEN

100 ÅR

Af Aksel Kjøller

At begynde sin karriere som avisdreng kan ifølge traditionen føre til hvad som helst -- blot man forstår at holde op i tide. Det var en lykke for Skodsborg Badesanatoriums patienter og medarbejdere, at Eskild Hansen i tide forlod jobbet som piccolo, og valgte en uddannelse og en livsgjerning, som gjorde ham til den tredje overlæge i sanatoriets historie.

Efter tre år som piccoilo fulgte studieårene ved Universitetet, som førte frem til en medicinsk embedseksamen i 1935, hvorefter han blev ansat som læge på sanatoriet, samtidig med at han fortsatte sin uddannelse gennem forskellige turnus- og praktikintervaller herhjemme og i USA. Gennem studieårene fastholdt han forbindelsen til Skodsborg blandt andet ved at undervise i fysioterapiskolen. Studierne førte frem til en specialistanerkendelse i Fysiurgi 1948, og samtidig med at være læge ved sanatoriet overtog han ledelsen af fysioterapiskolen frem til 1968. I løbet af disse år gjorde han en fremragende indsats for å få skolen anerkendt, og det var en stor glæde for ham, da skolens statsautorisation kom i hus i 1969.

I 1957 blev Eskild Hansen bedt om å varetage posten som sanatoriets overlæge. Da var han blevet Nærumborger og havde bygget sitt drømmehus, som ramme om sitt familieliv med Kanutta og deres tre

børn. Overlægestillingen varetog han til 1972 -- og fra 1980 yndede han at omtale sig selv som «folkepensionist». Han har siden fulgt sin tidligere arbejdsplads' omtumlede skæbne.

Eskild Hansens indflydelse gennem de mange år rækker langt. Hans livsglade optimisme og tørre jyske lune har nedbrudt megen fordom og skabt god kontakt til patienter og medarbejdere. Hans avbalancerede, rolige væsen har virket tillidvækkende og skabt gensidig tillit. Hans klare og skarpe formuleringsevne har skabt respekt for hans synspunkter gennem hans arbejde for Sundhedsbladet og hans spørgeaftener for sanatoriets patienter. Hans evne til med en kvik replik at udjævne modsætninger har lettet driftsbestyrelsens beslutningsprocesser. Hans medleven og menneskelige forståelse har gengivet mangan deprimeret patient eller opgivende elev troen på sig selv. Hans kristne tro og - ofte ordløse - vidnesbyrd har vist hva et sikkert trosgrundlag betyder i et menneskes liv.

Langt op i årene var Eskild Hansen en levende reklame for den livsstil han ønskede at bibringe andre og selv fulgte. Hans virkelyst og vitalitet har inspireret hans omgivelser. Nu, hvor åremålet bliver trecifret, begynder syn og mobilitet at svinge. Men humøret og de eftertænksomme og lune bemærkninger findes stadig. Vi gratulerer med det runde tal, og ønsker at en gylden aftensol må skinne over vor gamle overlæges livsaften.

Femten år med Islam og muslimer

Var det umagen værd?

Av Børge Schantz

Skriften fortæller os, at
*Vore leveår kan være halvfjerds, eller firs,
hvis kræfterne slår til, men al deres stol-
thed er elendighed og ulykke; hastigt går
det, så flyver vi bort.*

(Salme 90:10)

Med disse Skriftens ord som baggrund, ja
måske endda som undskyldning, vil det

vel være tilladt en senior medborger der
har passeret støvets år og er på halvvejen
mod de 80 at gøre status for nogle af
årene. En sådan rapport fra en senior
medborger kunne vel nok blive læst uden
at blive misforstået.

Det er også en anledning til rapportere
til det bagland, Adventmenigheden, som

har gjort gerningen mulig. De fortjener at høre om opnåede resultater, forfejlede aktiviteter og har ret til sammen med mig at stille spørgsmålet: Var umagen værd? Psalmisten gør trods alt opmærksom på at stolthed (uevangelisk triumfering over en gerning) er «elendighed og ulykke».

Newbold, England.

De sidste femten år begyndte på Newbold College, England i foråret 1989, hvor jeg var leder af teologi afdelingen. Telefonen ringede, og pastor Neal C. Wilson, dengang formand for Generalkonferensen, spurgte mig om jeg ville tage imod et kald til at starte et center for studier i Islam og Kristendom med den hensigt, at finde frem til måder hvorpå vi kunne nå muslimer med Adventbudskabet. Min baggrund som mangeårig missionær i Afrika og Mellemøsten var en af grundene til kaldet. Iris og jeg drøftede kaldet og svarede positivt på udfordringen, dog med den betingelse, at det nye center skulle ligge i England.

På Newbold havde Iris etableret en ny afdeling i Business Administration, og det ville ikke være fair hverken til hende eller Newbold at afbryde dette pionerarbejde ved at flytte til USA.

Til dette må føjes, at et muslimsk center på Newbold ville have store fordele, idet flyforbindelser til den muslimske verden var mere økonomiske fra London sammenlignet med Washington.

Dermed begyndte så den sidste spændende trediedel af mit aktive liv i samfundets tjeneste. De snart 60 år vi har været i Adventistsamfundets tjeneste har bragt Iris og mig til yderst varierende opgaver på fire kontinenter, i otte lande med bopæl i 28 forskellige huse og lejligheder.

Som en ubevidst forberedelse til disse femten år med Islam som speciale havde årene fra 1962 til 1970, som missionærer Sierra Leone og Nord Nigeria og årene fra 1974 til 1980 i Mellemøsten vækket min nysgerrighed om at vide mere om denne fremtrængende religion.

Selv om vi ikke direkte arbejdede for og iblandt Muslimer i disse områder, hvor store befolkningsgrupper bad med ansigt vendt mod Mekka, var vi dog i stand til i Afrika at se over 100 muslimer slutte sig til menigheden.

Under de tre års studier (1980-83) i Californien var missionsvidenskab med afrikansk kultur og religion koncentrationen. Islam, hinduisme, buddhisme blev naturligvis kun berørt. Den nye opgave betød derfor yderligere studier i islam.

SDA Globale Center for Islamske Studier.

Kontoret for islamske studier blev etableret på Newbold College, hvor vi måtte starte på bar bund. Centret var det første af sin slags som blev oprettet i SDA's hundrede års historie som missionerende kirke. Lokaler skulle indrettes, møbler og kontorudstyr findes, kommunikationsforbindelser etableres og hjælpepersonale ansættes. Næst kom opgaven med, at gøre SDA-verdenen bekendt med centrets eksistens, opgaver, programmer og tilbud.

Dette krævede intensive, ajourførte studier i islam såvel og metoder i at nå muslimerne i deres forskellige kulturelle, religiøse og nationale sammenhæng. Disse opgaver blev udført gennem litteratur (nyhedsbreve, artikler i SDA blade) vi udsendte, besøg med foredrag og undervisning på SDA universiteter, skoler og kirker samt ved arbejdermøder. I de godt seks år i England som pioner kan jeg kort

rapportere, at vi udgav otte nyhedsbreve, fem blade, redigerede et omfattende værk om traditionelle SDA tilbud som kunne anvendes for at nå muslimer med evangeliet. Personlig skrev jeg en bog om islam og 84 artikler om forskellige aspekter vedrørende religionen.

Foredrag og mere detaljeret undervisning i islam har været holdt i 54 lande på 6 kontinenter. Det betød ofte lange rejser fra Fijijørerne til Jamaica, fra Tromsø til Kapstaden. Der har estimeret været over 50.000 tilstede ved disse arrangementer, hvor undervisningen har strukket sig fra én til tredive timer.

Jeg havde det gode held at Loma Linda Universitetet bad mig om regelmæssigt at besøge islam hjemland for at undervise i medicinsk etik på et militærhospital. Disse besøg fik for mig flere givende formål. Undervisningen af unge muslimske arabere var en udfordring. At være i et lukket muslimsk land, der fulgte Shari'ah loven var en belærende oplevelse. Den kendsgerning, at være ordineret prædikant blandt kristne, som ikke kunne bekende og ikke havde ret til demonstrere deres kristendom, gav mig mange muligheder for i det skjulte at kunne tjene som præst for folk som hungrede efter Guds ord og ønskede dåb og nadver og andre af menighedens ceremonielle anordninger.

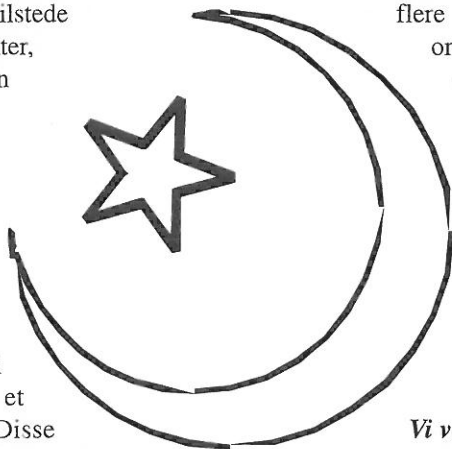
Min indfaldsvinkel til islam har med min baggrund i sjælevindende arbejde, været ikke alene at pege på åbninger, der kunne anvendes i forsøg på at vinde mus-

limer for Kristus. Det er en opgave, der har været meget vanskelig, og i visse lande umulig, de 1500 år der er gået siden Muhammed levede.

Jeg følte også, at de få menigheder, der allerede var etableret i muslimske lande skulle styrkes, og dette blev også en opgave det islamske center påtog sig. Ofte lider kristne mindretal under disse forhold, dulgte forfølgelser og er behandlet som andenklassens borgere. Fra det islamske center organiserede vi over

flere år evangeliske virksomheder i kristne ghettoer, især i Sydasiens.

Sammen med nationale præster og et udsøgt team har jeg været med til at stifte nye menigheder, bygge kirker og døbe op mod 800 personer i udvalgte områder.

Vi vender tilbage til Danmark.

Midt i halvfemserne, imidlertid, kom tiden til at vi efter 32 år i udlandet og nær pensionsalderen måtte blive «danskere» igen. Vi ønskede at komme hjem og have nogle aktive år i Danmark. Vi havde naturligvis også en længsel efter at være sammen med vore familier. Opgaven blev Roskilde menighed og distrikt. Det var interessant og udfordrende at stå overfor nye og på mange måder spændende opgaver, hvor jeg i praksis kunne prøve at føre ud i livet teorier, som havde været en del af mit undervisnings pensum på Newbold. Menigheden tog godt imod os og var tålmodige med de hjemvendte 'udenlands-danskere'. Der var prædike-

ner, der skulle tilpasses en dansk forsamling, regelmæssige besøg hos de mere end 150 medlemmer, bedemøder og andre opgaver der går med prædikantansvaret.

Vi udvidede programmerne med offentlige foredrag ikke alene i Adventkirken, Roskilde, men også i offentlige sale og private hjem i oplandet omkring Roskilde. Emnerne for disse fremstød var varierende og omfattede bl.a. SDA Trospekter, Betinget Udødelighed, Biblens Inspiration i forbindelse med en uddeling af Nye Testamenter og andre. I menigheden afholdt vi specielle tema sabbater med gæstetalere fra både ind- og udland. Emner som Sundhed, Skabelse og Evolution, Menighedsvækst var på programmet. Vi havde også både radio- og fjernsynsgudstjeneste fra kirken.

Der var også anledning til at fordybe mig i og skrive om andet end islam i artikler til Adventnyt og SDA blade i forskellige lande, samt læserbreve og debatindlæg til danske dagblade. Der blev også anledning til at undervise et kursus i prædiketeknik både vest og øst for Storebælt.

Det var på mange måder befriende at koncentrere sig om andet end islam og tage fat på det, som man hele livet igennem havde følt sig kaldet til. Islamsk teologi, muslimernes levevis og den uhørte rolle religionen spiller i nutiden frembyder interessante og fascinerende, men også til tider meget deprimerende studier. Forandringen var velkommen.

Men Islam vender tilbage.

Men islam og muslimer lod mig ikke i fred. Den negative udvikling i verden med de store problemer forårsaget af muslimer samt udfordringen med indvandre indenfor Danmarks grænser gjorde,

at jeg som såkaldt «kristen ekspert» på området fik mange henvendelser. Det var om at holde foredrag, blive interviewet, møde muslimske ledere, skrive artikler, ja endog en bog om muslimer i Danmark.

Det viste sig hurtigt i SDA menigheds sammenhæng, at foredrag om islam fra en kristen synsvinkel kunne få et rimeligt antal besøgende ind i vore kirker. Havde foredragene været holdt i offentlige sale ville fremmødet uden tvivl have været noget større. Men jeg holdt på, at interessen om islam skulle også bringe folk i kontakt med vore menigheder og medlemmer. Disse henvendelser kom ikke alene fra folk i hjemlandet. Der var et voksende antal anmodninger om opgaver i udlandet. Dette medførte, at jeg efter godt to års tjeneste følte at Roskilde menighed ikke ville være tjent med en sporadisk præst der flere uger ad gangen i løbet af året vil være optaget af andre opgaver. Det ville derfor være bedst om jeg trak mig tilbage fra præstegerningen.

Et forsøg på at gøre status.

Disse sidste femten år, i både England og Danmark, har været interessante og krævende. Utallige timer og mange rejser og udgifter har været investeret. Lad mig forsøge at sammenfatte nogle resultater.

1. Statistikken fra Danmark røber at 20 menigheder har været værter for en mødeserie om islam. Mere end 500 gæster og 700 SDA'er har ved disse foredrag i Adventkirkerne haft kontakt med hinanden i et menighedsmiljø over flere aftener og Sabbatsformiddag med et efterfølgende måltid.

Af disse gæster har omkring 70 gået over tærsklen og taget del i Sabbatsgudstjenesten i forbindelse med islam indlægget.

2. På menighedsvækstsiden skal det nævnes, at indtil nu er der fire døbte, hvoraf tre er aktive medlemmer. Den fjerde har sit menighedsbrev i et andet land. Flere SDA'er som havde været passive er igen begyndt at besøge menighedens sammenkomster efter islam møderne. Disse sidste resultater, som ikke er så imponerende talmæssigt, har fundet sted i Adventkirker, hvor den lokale præst tog meningsfuld kontakt med gæsterne og fortsatte møderne.

3. Foredragene har også været besøgt af muslimer. Lidt over 50 har fundet vejen ind i en SDA kirke ved disse anledninger. Blandt dem den imam, der regnes som talsmand for muslimerne i Danmark.

4. Tilstede ved foredragene har der også været flere præster og ledere fra folkekirken og frikirkerne.

5. Bogen Muslimer Blandt Kristne i Danmark er trykt i tre oplag og udsolgt fra Dansk Bogforlag. Bogen er oversat til engelsk og trykt i 25.000 eksemplarer.

Forhandlinger er i gang om en tysk og portugisisk oversættelse.

6. Bogen Muslimer Blandt Kristne i Danmark blev af Adventistsamfundet skænket som en gave til alle Folketingets medlemmer samt medlemmer af Lagtinget på Færøerne.

7. Et brevskolekursus om Islam og Muslimer er udarbejdet af Korrespondanceskolen og har flere aktive elever.

8. Parallelt med Danmark og Færøerne har islamserien også været præsenteret fire steder i Norge og i tre menigheder i Sverige.

9. Som et resultat af møderne i Adventkirkerne har jeg været inviteret til at holde lignende foredrag om samme emne for børnehavepersonale, i menighedshuse både i folkekirken og frikirker, gymnasieelever, pensionistforeninger og andre. Et yderligere resultat er en indbydelse til at holde talen om Krist fødsel ved julesammenkomsten ved en af disse foreningers sidste møde i december.

Artikklen fortsætter i næste nr.

Aktiv Pensjonstid

Organ for SDA-arbejderes Pensjonistforening

Redaktør: Øivind Gjertsen
Erling Skjalgsøns gt. 20B. 0267 Oslo
Telefon 22 44 13 80
E-post: oivind@gjertsen.com

Gaver sendes til kassererens adresse.

Korrespondent i Danmark:
Birthe Bayer, Tranevej 11
8721 Daugård
Telefon 75 89 61 95

Ekspedition og kasserer i Danmark:
Gerda Møller, Hvidovrevej 329B, 3.mf.,
2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 06 80

SDA-arbejderes pensjonistforening i Norge
Akersgata 74, 0180 Oslo

Formann: Kåre Kaspersen
Heia, Rakkestad. Tlf.: 69 22 44 09
E-post: kaare.kaspersen@c2i.net

Sekretær: Jakob Rask Arnesen
Larsbråtvn. 139, 0674 Oslo. Tlf.: 22 32 44 09
E-post: ra-arnes@online.no

Kasserer: Edith Nordvåg
Furubergvn. 111B, 2315 Hamar. Tlf.: 62 52 55 96

Postgirokonto: 0530 2085678

Eventuell retur sendes til:
AKTIV PENSJONSTID
v/Tor Lisle
Nedslagsv. 1
0687 Oslo
Tlf. 22 75 57 56

Julehilsen

Dagny Sømme, vår blinde 92 år gamle søster fra Bergen,
sender leserne av Aktiv en hilsen!

Det er vår trossøster Ingeborg som formidler hilsenen

Julegleder og nyttårsfred
er en hilsen til alle fra himmelen ned.

Når julekvelden nærmer seg i våres hjem,
føler vi oss gjerne som barn igjen.

Når sangen om barnet synges i kor
en spesiell glede i vårt hjerte bor.

Når juleklokkene ringer om kveld
og stjernene glitrer fra himmelens hvelv

da føles det vakkert en julekveld.
Når juletonene kommer i hjemmet inn
en særlig glede i sjel og sinn.

Måneder og dager hurtig går
mange er spente på det kommende år.

Så har vi fra Bibelen den sanne glede
at vår Herre alltid er med oss til stede.

Så takker vi hverandre for det gamle år
at vi lykke og glede i det nye får.

